

Współpraca organizacji pacjenckich z administracją lokalną

Bartłomiej Piotrowski

Struktura samorządu może się od siebie różnić prawie tak bardzo, jak gminy różnią się od siebie nawzajem. Inaczej zarządza się gminą z kilkoma tysiącami mieszkańców, inaczej blisko milionowym miastem. Inaczej wygląda administracja, kiedy organ ma wokół siebie dwudziestu urzędników, a inaczej, kiedy ma ich wokół siebie kilka tysięcy. Co większe miasta mają więcej urzędników mogących wydawać decyzje administracyjne, niż niektóre gminy - w tym niektóre miasta - mieszkańców

Słowniczek używanych pojęć

JST = Jednostka Samorządu Terytorialnego

NGO = Organizacja Pozarządowa

OP = Organizacja Pacjencka

Na jakich zasadach powinny współpracować NGO i JST?

1. Zasada pomocniczości

JST powierza lub wspiera realizację zadań własnych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty, które zapewniają wykonanie tych zadań w sposób ekonomiczny, profesjonalny i terminowy

2. Zasada suwerenności stron

strony mają prawo do niezależności i odrębności w samodzielnym definiowaniu i poszukiwaniu sposobów rozwiązania problemów i zadań

3. Zasada partnerstwa

podjęmowanie działań we współpracy opartej na wzajemnym szacunku, rzetelności i zaufaniu oraz uznaniu równorzędności stron

4. Zasada efektywności

wspólne dążenie do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów realizacji zadań publicznych

5. Zasada jawności

zachowanie przejrzystości podejmowanych działań oraz dostępu do informacji o działalności, realizowanych projektach, pozyskanych środkach finansowych, wewnętrznych zmianach i innych istotnych informacjach związanych ze współpracą stron

6. Zasada równości szans

określenie i uwzględnienie potrzeb grup dyskryminowanych oraz ich wzmocnieniu i bezpośrednim włączeniu ich w procesy podejmowania decyzji i realizacji działań

7. Zasada uczciwej konkurencji

podjęmowanie działań opierających się na równych i obiektywnych kryteriach i zasadach dla każdej ze stron oraz prowadzeniu działań w sposób transparentny

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

RAZEM
DLA ZDROWIA

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Obszary współpracy NGO i JST

1. Tworzenie polityk publicznych.
2. Realizacja zadań publicznych.
3. Infrastruktura współpracy i tworzenie warunków do aktywności społecznej.

Problemy w kwestii współpracy NGO i JST

- NGO w zbyt małym stopniu uczestniczą w diagnozie, planowaniu oraz rozwiązywaniu problemów społecznych
- poziom, stopień skomplikowania i jakość sformalizowania procesów jest zniechęcający dla NGO
- brakuje wystarczającej animacji współpracy NGO (konkurencja!)
- jakość i sposoby dostarczania informacji przez JST są niewystarczające
- brakuje dwustronnej “kultury wdzięczności” - zwłaszcza za dodatkowe zadania
- proces uczenia się JST jest zbyt powolny
- brakuje transparentności procesów

Rozwiązania w kwestii współpracy NGO i JST

- strategia działania, zakładająca większą partycypację NGO na każdym etapie tworzenia, konsultowania i wdrażania polityk publicznych
- multkanałowa, zaplanowana komunikacja, uwzględniająca “ambasadorów”
- tworzenie zespołów ds. współpracy z NGO - 2-3 osoby (w tym Zastępca/Pełnomocnik Wójta 1/10 etatu, pracownik odpowiedniego referatu na ½ etatu)
- świadoma ścieżka kariery urzędników, dużo mocniej kładąca nacisk na rozwój kompetencyjny
- tworzenie kultury współpracy i wzajemnego uczenia się
- testowanie rozwiązań, a nie wdrażanie “gigantów” od razu

Na podstawie portalu www.ngo.pl można wyróżnić kilka rodzajów Organizacji Pacjenckich (OP):

- Kategoria - Ochrona Zdrowia: 10 084 podmioty,
- Odbiorcy działań - Niepełnosprawni dorośli: 8591 podmiotów,
- Odbiorcy działań - Niepełnosprawne dzieci: 5492 podmioty,
- Odbiorcy działań - Chorzy: 6122 podmioty,
- Odbiorcy działań - Rodziny chorych i niepełnosprawnych: 2815 podmiotów.

Współpraca między JST a NGO/OP, przemyslenia

- strategia komunikacyjna na linii JST / OP wymaga usprawnień
  - istnieje wysoka potrzeba transparentności procesów współpracy na linii JST - NGO
  - brakuje wystarczających informacji na temat działań JST względem OP
- można i należy usprawnić procesy konsultacyjne związane z OP
  - wiele jednostek JST podejmuje działania związane ze smogiem, jednak rzadko konsultuje te działania z OP
  - decyzje dotyczące pacjentów i organizacji pacjenckich powinny być podejmowane z ich udziałem
  - realne problemy to: “długi czas oczekiwania na wizytę oraz “brak informacji, gdzie można uzyskać pomoc” - te kwestie można skonsultować
  - JST powinny częściej informować i zapraszać OP do konsultacji
- Pacjenci i OP są gotowe na poważne zmiany związane ze zdrowiem
  - można postawić na innowacyjne rozwiązania

Rady społeczne szpitali - problemy slajd 1 z 2

- brakuje literatury dotyczącej rad społecznych w ramach diagnozy problemów społecznych to może być zadanie dla OP od JST
- skład członków
  - zdecydowanie częściej powinni wchodzić przedstawiciele OP, naukowcy, lokalni liderzy, a zdecydowanie rzadziej powinien to być “układ polityczny”, bardziej merytorycznie!
  - można powiedzieć, że główną kompetencją RS jest możliwość “wkurzania dyrektora szpitala”
  - ludzie którzy zostają powołani do RS szybko się orientują, że rada “nic nie może” i przestają przychodzić, wtedy nie ma kworum, następuje paraliż decyzyjności rady => opóźnienia
  - zwykle jest wybierane 11 osób (maksimum) ze względów “politycznych”
- rady społeczne są zwykle oceniane negatywnie
- w praktyce RS - prawie NIGDY nie zajmują się sprawami zgłoszonymi przez pacjentów, jakość obsługi pacjentów nie wchodzi w zakres działań RS

Rady społeczne szpitali - problemy slajd 2 z 2

- rady powiatowe (zwłaszcza mniejsze) niestety nie mają wystarczających kompetencji, zasobów i środków do obsługi szpitali
  - do sensownego nadzoru nad szpitalem ze strony powiatu potrzebne by były wysoko wykwalifikowane 2-3 osoby, a nie pracownik szeregowy, z niskimi kompetencjami, na pół etatu
  - kluczowy jest proces zmiany prawa lub/oraz wytwarzania kompetencji na poziomie powiatu
- powiaty aktualnie nie mają dostępu do podstawowych danych ze szpitali, więc skuteczne zarządzanie nimi jest niemalże niemożliwe
- skuteczniejszym organizmem są rady nadzorcze ponad radami społecznymi, mają większe kompetencje, dlatego czasami prywatne szpitale efektywniej wykorzystują środki niż publiczne
- spotkania rad powinny być transparentne
- potrzebne są radykalne zmiany w funkcjonowaniu rad społecznych szpitali

Rady społeczne szpitali - rozwiązania

Rozwiązania technicznie możliwe w naszych warunkach politycznych, prawnych i kulturowych:

- zakończyć działanie rad społecznych szpitali, organ posiadający władzę nad szpitalem powinien mieć ciało sprawujące opiekę, może ciało podobne do tego, które sprawuje opiekę nad np. ZIKiT
- ewentualnie lepsze będą rady nadzorcze niż rady społeczne, gdzie członkowie dostają za pracę wynagrodzenie (z tym należy być też ostrożnym, aby uniknąć tworzenia „cieplej posady nie wymagającej kompetencji”!)

Co można poprawić w działaniu JST/NGO?

Większa **otwartość i chęć współpracy** z organizacjami pozarządowymi po stronie pracowników urzędu i jednostek gminnych.

Tworzenie **przestrzeni dla NGO** na bieżące **zgłaszanie propozycji, uwag i rekomendacji** dotyczących zarówno aspektów związanych z realizacją zadań publicznych, jak też jakością współpracy z urzędem.

Lepsza komunikacja opierająca się na **mniej sformalizowanym**, zrozumiałym i zachęcającym do współpracy języku oraz atrakcyjnym i nowoczesnym przekazie wizualnym.

Większa inicjatywność urzędu w **docieraniu z informacją do NGO**.

Upraszczanie nadmiernie rozbudowanych **procedur**.

Udzielanie **wsparcia w rozwiązywaniu** pojawiających się **problemów** przy realizacji zadań publicznych.

Tworzenie i animowanie wydarzeń nastawionych na **wzajemne uczenie się**.

Budowanie **partnerskich relacji** w oparciu o **świadomość odmiennej specyfiki** funkcjonowania obydwu sektorów. Odmienność ta wynika m.in. z faktu, że znacznemu odsetkowi organizacji brakuje zasobów (czasowych, kadrowych, finansowych, lokalowych), a to implikuje szereg następstw, którym należy się przyrzeć z większą uwagą podczas budowania wzajemnego zaufania.

Wzmocnienie pozycji koordynatorów współpracy z NGO w poszczególnych wydziałach merytorycznych.

Uwzględnianie NGO jako partnera w realizacji zadań publicznych **w dokumentach i programach strategicznych** wykraczających poza programy współpracy.

Dziękuję za uwagę

Bartłomiej
Piotrowski

